

Emilie Flygare-Carlén

Återutgivning av text från 1859

En gratis publikation från
e-boksbiblioteket.se

Emilie Flygare-Carlén

- Återutgivning av text från 1859

Redaktör: Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-063-9

Copyright © 2016 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du läsa en text om författarinnan Emilie Flygare-Carlén.

Texten skrevs år 1859 när författarinnan var på väg att slå igenom på allvar med sin mycket populära roman ”Ett köpmanshus i skärgården”.

Emilie Flygare-Carlén blev änka år 1875 och avled 1892 vid 84 års ålder.

Den här texten publicerades den 8 januari 1859 i den svenska tidskriften ”Ny Illustrerad Tidning”.

Den här e-boken publicerades på sajten e-boksbiblioteket i oktober 2016.

Texterna i boken är fria att sprida vidare. Det är också fritt fram att länka till e-boken eller att lägga upp filerna på din egen hemsida eller blogg.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

Emilie Flygare-Carlén

Den här texten publicerades ursprungligen den 8 januari år 1859 i tidskriften "Ny Illustrerad Tidning" med rubriken "Emilie Carlén". Texten publicerades anonymt.

Porträttet af Emilie Carlén, som illustrerar första sidan af vårt första nummer för 1859, är ritadt efter en nyligen tagen särdeles lyckad fotografi, och vi hafva åtminstone bjudit till att så troget som möjligt framställa bilden af Sveriges utmärktaste och mest produktiva författarinna. Fru Carlén, som år 1838 utgaf sitt första arbete *Waldemar Klein*, har under loppet af 14 år, eller från nyssnämnde år till och med 1852, riktat Svenska litteraturen med icke mindre än 25 särskildta arbeten, utgörande tillsammans 48 band, således ett helt bibliotek, hvilket icke allenast inom Europa utan äfven uti Amerika i olika öfversättningar upplefvat flera upplagor.

Man skulle kunna göra en hel stor bok af de recensioner som blifvit skrifna öfver hennes verk; men af alla dessa har ingen förefallit oss mera träffande än den som J. P. Theorell, otvifvelaktigt en af vårt lands grundligaste och skarpsinnigaste recensenter, skref i den numera upphörda tidningen *Vinterbladet*, hvarutur vi göra oss ett nöje att meddela följande:

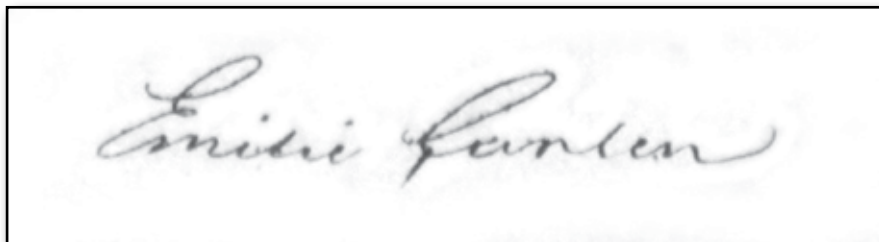
»Det är en egenhet med denna författarinna, att hon tecknar visserligen med öfivad konstnärshand äfven vanliga landskapsstycken med träd och lam och plogar och det af hela världen kända och konterfejade landtlifvet; men aldrig blir i dessa hennes taflor den verve och saftfullhet och spänstighet, som när hon tecknar omsusad af en frisk bris från *hafvet*. Det, hvori hon sjelf innerligt »lefver med» figurerna på sina teckningar, det är skärgården med sina klippor utan nästan all vegetation, sina i bergsskrefvorna inkilade fiskare-kojor, sina förfärliga stormar och sin om det knappaste lifsuppehälle jemt kämpande befolkning, allt föremål, ur hvilka den, som icke sett dem på nära håll, och notabene ej sett dem med snillets öga, icke kan framlocka någonting poetiskt ... Men fru Carlén är ock bland de få målare, som lyckats med ämnen ur alla folk-klasser. Hennes noblesse och eleganta verld i Fideikommisset, hennes fiskare och kypare i Pål Wårning, hennes lurendrejare och jagt-löjtnanter i Rosen på Tistelön, hennes rådmän och landtmätare i Vindskuporna äro alla väl tecknade: ur alla har det poetiska ämnet blifvit framlockadt: af alla äro lefvande individer skapade. Hvad som utmärker fru Carlén är att hennes bilder aldrig — eller åtminstone nästan aldrig — äro abstraktioner af obestämda molngestalter, utan rent lefvande varelser med kött och blod: man ser dem, man lefver med dem, känner med dem, älskar eller hatar dem, såsom vore de våra viderbor eller nabor.»

Julaftonen år 1852 afled fru Carléns son i första giftet, Edvard Flygare 23 år gammal, filosofie magister och med anlag, som ingåfvo de bästa förhoppningar. Djupa själar lida djupast, och från den stunden tycktes det som vore hela hennes fantasi, alla hennes tankar uteslutande fästade vid sonens graf, orörliga som marmorvården, hvilken restes deröfver. Så förgingo 6 »långa år», såsom hon sjelf ytt-

rar om denna tidrymd, då allmänheten i slutet af nästlidne år på det angenämaste öfverraskades af den underrättelsen, att Emilie Carlén ånyo fattat pennan; och resultatet af hennes nyvaknande verksamhet se vi uti Aftonbladets följetong, som redan börjat hennes nya roman; *Ett köpmanshus i Skärgården*.

Svenska romanlitteraturen, som för blott ett tiotal af år tillbaka var så rik och blomstrande, att den fyllde icke mindre än *tvenne* originalbiblioteker, tycktes nästan aftyna med Emilie Carlén. Måhanda vaknar den nu med henne till nytt lif och nya lagrar.

Viktiga ord och personer

Fideikommiss.

En typ av egendom som inte kan säljas utan måste gå i arv. I Sverige finns det fortfarande kvar ett 40-tal fideikommiss, de flesta är stora gårdar med stort kulturhistoriskt värde.

Konterfej.

Gammaldags ord för porträtt.

Nabo.

Gammalsvenskt ord för en granne vars hus eller tomt gränsar direkt till ens egen.

Theorell, Johan Peter.

[1791–1861] Svensk journalist och författare. Theorell arbetade bland annat på Aftonbladet, Dagligt allehanda och drev den egna tidningen Vinterbladet.

Verv.

Äldre uttryck som betyder livfull, glödande eller kraftfull.

Viderboende.

Gammalsvenskt ord för någon som man äger ett hus eller en tomt tillsammans med.

Fler böcker: E-boksforlaget.se

Om du gillar e-böcker om historia så kommer du att gilla utbudet hos E-boksforlaget.se

Det här förlaget är specialiserat på utgivning av äldre texter om arkeologi, resor och biografier.

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

Här är några exempel på titlar:

Klassiska deckare

- "Sherlock Holmes: »Gloria Scott»"
- "Sherlock Holmes: Beryllkronan"
- "Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
- "Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
- "Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
- "Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
- "Sherlock Holmes: Blodbokarna."
- "Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet."
- "Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"

- "Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
- "Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
- "Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
- "Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulla patienten"
- "Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"
- "Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"
- "Sherlock Holmes: Krymplingen"
- "Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"
- "Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"
- "Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"

Arkeologi

- "Solgudens yxa och Tors hammare"

- (1899)
- "Hällristningarnas ålder" (1869)
- "Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)
- "Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
- "Forntidens perioder" (1892)
- "Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
- "Bohusläns bygdeborgar" (1909)
- "Bohuslänska hällristningar" (1879)
- "Fynden i Troja" (1878)
- "Förbindelse mellan Skandinavien och vestra Europa före Kristi födelse" (1889)
- "Svear och götar under folkvandringstiden" (1905)
- "Husaby kyrka" (1899)
- "Hällristningarna i Järrestad" (1881)
- "Nordens fartyg från hednatiden" (1872)
- "Anmärkningar rörande figurteckningar från forntiden" (1842)
- "Grafkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)
- "Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)
- "Skånska fornminnen" (1853)
- "Ölands fornminnen" (1874)
- "Tors hammare" (1872)
- "Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)
- "Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)
- "Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"

Djur & natur

- "Svenska djur i folktron" (1898)

- "Skäggets historia" (1893)
- "Kattens kulturhistoria" (1882)
- "Djurens sömn" (1889)
- "Katten i forntida Egypten" (1889)
- "Ett dygn på månen år 1870"
- "Orkidéernas historia" (1894)
- "Blomsterspråket" (1888)
- "Sveriges hundraser" (1880)
- "Guide till biskötsel" (1885)

Kulturhistoria

- "Midvinterns solfest" (1894)
- "Julen på 1870-talet – Skildringar och illustrationer i svenska tidskrifter"
- "Om julens härkomst" (1899)
- "Julen i Skåne på 1820-talet"
- "Nyaste och tillförlitligaste Drömboken" (1918)
- "1870-talets bästa tips för frisyr och utseende"
- "Lyxens historia" (1870)
- "Gaffelns historia" (1889)
- "Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)
- "Vårt solsystem" (1878)

Resor

- "Ett besök i Venedig år 1878"
- "Strandgatan i Visby år 1879"
- "Resa på Dalslands kanal år 1877"
- "Nyköpings slott" (1877)
- "Ett besök i Marstrand år 1882"
- "Min resa i Blekinge och Kalmar år 1854"
- "Resor med luftballong år 1873"

- "Runlejonet i Venedig" (1871)
- "En utflykt på Mälaren år 1871"
- "Skildring af Vestergötland år 1882"
- "Kalmar slotts historia" (1880)
- "Ett besök i Södertälje år 1881"
- "En färd på Donau år 1882"
- "Ringmuren i Visby" (1874)
- "Fredrikstens fästning och Karl XII" (1879)
- "Petras helgedomar" (1921)
- "Ett besök i Boxholm år 1885"
- "Skildring av Riseberga klosterruiner" (1874)
- "Borgholms slottsruin" (1878)
- "Rundtur i södra Frankrike år 1880"
- "Ett besök på Djurgården sommaren 1868"
- "Sigtunas tidiga historia" (1872)
- "Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
- "Norrköpings historia" (1871)
- "Ett besök i Waxholm år 1870"
- "Vadstena slott" (1875)
- "Skildring av Island" (1870)
- "Besök på Gripsholms slott år 1895"
- "Ett besök i Rom år 1870"
- "Besök på Helgoland år 1874"
- "Guide till Uppsala år 1875"
- "Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby" (1877)
- "Gripsholms slott" (1877)
- "Ett besök i Strängnäs år 1874"
- "Ett besök i Visby år 1906"
- "Bohus fästning" (1869)
- "En resa på Rhen år 1866"
- "Ett besök i Ystad år 1872"

Svensk geografi

- "Märkliga orter i Sverige" (1883)
- "Skildring av Värmland år 1882"
- "Skildring av Dalälven år 1876"
- "Skildring av Ångermanland 1882"
- "Skildring av Bohuslän år 1882"
- "Skildring av Dalsland år 1882"
- "Skildring av Närke år 1882"
- "Skildring av Öland år 1882"
- "Skildring av Stockholm år 1882"
- "Skildring av Västmanland år 1882"
- "Skildring av Härjedalen år 1882"
- "Skildring av Gästrikland år 1882"
- "Skildring av Jämtland år 1882"
- "Skildring av Göteborg år 1882"
- "Skildring av Halland år 1882"
- "Skildring av Blekinge år 1882"
- "Skildring av Gotland år 1882"
- "Skildring av Södermanland år 1882"
- "Skildring av Östergötland år 1882"

Vikingar

- "Vikingatidens Lund och Birka" (1909)
- "Jomsvikingarnas saga" (1888)
- "Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
- "Hervars och Hedreks saga" (1888)
- "Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)
- "Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)
- "Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)